

**JORDI MESTRE**

▶ **Casa de Cultura de Girona.** Plaça de l'Hospital, 6. **Del 21 de novembre al 19 de desembre.** De dimarts a dissabte de 13 a 21h.

■ «En el món immediat tot pot ser discernit, centralment i senzillament, sense disseccions científiques ni digestions artístiques, sinó intentant, amb la totalitat de la consciència, percebre-ho tal i com és. [...] Per això la càmera —conclou James Agee a Elogios ahora a hombres famosos— em sembla, després de la consciència sense ajudes i sense armes, l'instrument central del nostre temps». Ni més ni menys: la lliçó d'Evans i Agee (amb la pertinent i lògica distància entre ells) reverbera amb força en el viatge que el fotògraf Jordi Mestre i el periodista Xavier Martí van realitzar, l'any 1983, amb l'objectiu de fer

visible la immigració que creuava Catalunya per anar a veure al territori francès. Es tractava d'un encàrrec que va ser portat a terme, com dèiem, amb encomiable diligència i professionalitat, dues virtuts ben visibles en una galeria de perfils humans increïblement suggeridora i, encara més, perfecte per il·lustrar la memòria social i política d'una època, malgrat tot, d'optimisme contingut. Més enllà de l'origen de les imatges, el que resta és una exposició modelica en molts sentits: finals dels setanta i principis dels vuitanta van ser uns anys prodigiosos on la confiança en el progrés era quelcom tant segur com que la transició aconseguiria suturar les ferides del franquisme. La llum que Mestre sap capturar en la mirada dels personatges anònims que apareixen a les seves imatges ho certifica amb escreix. | **E. CAMPS**

**PEP CAMPS**

▶ **Divinum (Restaurant).** Carrer Albereda, 7. **A partir del 16 de novembre.** Horaris: www.divinum.cat

■ Un dels grans descobriments de la cuina contemporània (aquesta cuina que, sense ser art, comparteix amb ell nombroses preocupacions) és el «menú degustació». Es tracta, com tot hom sap, d'un catàleg de possibilitats culinàries desplegat en el temps que acaba convertint el comensal en una mena de jutge gastronòmic. La fórmula serveix d'excusa a Pep Camps per presentar una variada selecció dels seus treballs: l'exposició, en aquest sentit i sense tenir caràcter retrospectiu, permet fer una aproximació molt ajustada a un dels artistes gironins més coherents i fidels a la pintura. | **E. CAMPS**

**M. RODRÍGUEZ**

▶ **CoEspai, Girona.** Carrer Anselm Clavé, 32, 3r. **Fins al 17 de desembre.** Més informació i horaris: www.coespai.com

■ La darrera exposició del cicle Realitats Alterades és «Paisaje con silla azul. Variaciones» de l'artista Montserrat Rodríguez aka nyx10110, guanyadora, a més, de la beca que concedeix CoEspai. Rodríguez aka nyx10110 és geògrafa i artista multidisciplinària. Els seus treballs transiten per disciplines diverses com la fotografia, la performance, el videoart i l'art sonor i els seus projectes giren al voltant de la relació que estableix amb el territori i el paisatge. El cicle ha estat comissariat per la historiadora de l'art Rita Andreu. | **E. CAMPS**

**COL·LECTIVA**

▶ **Espai Tònic, La Bisbal d'Empordà.** Carrer de ponent, 25. **Fins al 19 de desembre.** De dilluns a divendres d'11,30 a 13,30h i de 17 a 20h. Dissabtes de 18 a 20h.

■ Els responsables de l'Espai Tònic de la Bisbal no s'han conformat amb la possibilitat de presentar l'objecte artístic sinó que han incorporat, en forma de material gràfic, informació referent als espais i processos de treball dels artistes seleccionats. D'aquí el nom de la col·lectiva: «Art en obres», és a dir, art en procés de construcció capaç de reflectir, mitjançant «una mirada oberta, fresca i realista, el subjecte i els seus contaminants presents». Després d'un any d'existència, la tasca de l'Espai Tònic segueix essent encomiable. | **E. CAMPS**

**COL·LECTIVA**

▶ **Art en Brut, Girona.** Carrer Cort Reial, 3. **Permanent.** Inauguració divendres 23 d'octubre a les 21h.

■ L'espai Art en Brut celebra el seu primer aniversari a Girona ratificant el seu full de ruta inicial, és a dir, el que aposta per explotar des de diferents perspectives el terreny de l'art: «La idea —segons els seus responsables— és crear el focus d'atenció en les exposicions col·lectives i, en aquest sentit, poder gaudir també d'obra de col·leccions particulars». Actualment s'exposen els treballs de Pau Morales, Torner de Semir i Pia Crozet que, de manera temporal, s'afegeixen a l'oferta «gràfica» d'autors de primer nivell com ara Picasso, Dalí, Tharrats o Clavé entre molts altres. | **E. CAMPS**

LES BERNARDES ▶ TRENTA ANYS DESPRÉS, MANEL BAYO (SALT, 1966) TORNA A EXPOSAR A CASA AMB UNA PROPOSTA QUE PARLA DE L'ESPAI DOMÈSTIC. INAUGURA AQUEST VESPRE (20 h)

Déu vos guard

**MANEL BAYO**

▶ **Casa de Cultura Les Bernardes, Salt.** Carrer Major, 172. **Fins al 31 de desembre.** De dilluns a divendres de 10 a 13h i de 16 a 22h. Festius tancat.

EUDALD CAMPS

■ Res millor que la sobrietat del llenguatge periodístic per situar l'origen de la història: «Una forta explosió produïda per una fuga de gas va causar ahir al matí importants danys materials en un habitatge del carrer Torres i Bages de Salt i desperfectes en tota una illa de cases que hi ha entre aquest carrer i el passeig dels Països Catalans. En el moment de l'explosió hi havia cinc persones a l'habitatge, que dormien a la planta superior, però cap d'elles no va resultar ferida. La Policia Municipal de Salt ha obert una investigació per determinar les causes de la deflagració i si hi podria haver algun tipus de negligència. De moment es desconeix si l'explosió va ser provocada per una acumulació de gas ciutat o per butà». Així relatava la periodista Sus-

anna Oliveira els fets esdevinguts la matinada del 7 d'abril de 1990 a la residència dels Bayo Rigau, uns fets, tanmateix, que reverberarien més enllà de l'eixordador moment concret (el «bum!» que serveix d'excusa a Pere Parramon per fer el magnífic text que prologa el catàleg) en forma de feixuc desenrutar i pacient reconstrucció o, també, de tediós procés judicial (on guanyar pot deixar regust de pèrdua i on la pèrdua, per a l'empresa en qüestió, acaba essent la dòcil materialització d'un mal menor).

De fet, el darrer capítol de la història l'acaba d'escriure Manel Bayo 25 anys després en forma d'exposició-homenatge: a Les Bernardes l'artista recrea, en forma d'instal·lació, l'episodi concret a través de fragments dispersos que vindrien a ser les unitat mínimes de sentit a partir de les quals s'articula un llenguatge essencialment privat (a desgrat del darrer Wittgenstein). Amb tot, és important no confondre «privadesa» amb «hermetisme»: la proposta de Bayo parteix de la naturalesa



privada de l'espai domèstic i de la singularitat de tots i cadascun dels elements que la conformen (començant per les quatre parets i acabant per la rajola penjada a la paret amb el canònic «Déu vos guard») per després, amb vocació d'obertura (antihermètica), permetre a l'espectador ser còmplice i alhora partícip d'una modalitat d'arqueologia on la realitat i el desig es confonen gràcies a la doble activitat de la



memòria, és a dir, la constructora i l'erosiva. Per entendre'ns: n'hi ha prou contemplant la increïble heterogeneïtat acumulada als calaixos de totes les cases, restes, com dèiem, de semàntiques privades però que tots compartim en la mesura que dipositem els moments significatius de les nostres vides en els objectes (convertits en petits reliquiaris on el profà té estatus de sagrat). Amb tot, la proposta de Manel Bayo